

ת"פ (חדרה) 20181-09-23 - מדינת ישראל נ' סיניה נחום

ת"פ (חדרה) 20181-09-23 - מדינת ישראל נ' סיניה נחום/שלום חדרה

ת"פ (חדרה) 20181-09-23

מדינת ישראל

נגד

סיניה נחום

ע"י ב"כ עו"ד דינה ילז

בית משפט השלום בחדרה

[18.11.2024]

כבוד השופט אלכס אחר

ע"י ב"כ עוה"ד

גזר דין

הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בעבירה המיוחסת לה בכתב האישום, תקיפת סתם - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין וזאת בהתאם לכתב האישום שהוגש ע"י המאשימה ביום 10/9/23 בגין אירוע מיום 14/11/21. בהתאם לעובדות כתב האישום המתלונן שהינו קטין, יליד שנת 1998 בעל מוגבלות שכלית והתפתחותית, למד במוסד לחינוך מיוחד "מעון כרמל" בבנימינה, ובתקופה זו עבדה הנאשמת כמלווה בהסעות מטעם חברת הסעות "אצ-טס הסעות" ובין היתר ליוותה הסעות אל המעון וממנו בו שהה המתלונן. במסגרת תפקידה הייתה הנאשמת אחראית על שלומם וביטחונם של הנוסעים בהם כאמור המתלונן. ביום האירוע, 14/11/21, בשעות הבוקר, ליוותה הנאשמת הסעה מחדרה למעון, בה נסע המתלונן. במהלך הנסיעה, בעוד המתלונן ישב על כיסא בסמוך לכיסא שבו ישבה הנאשמת וזו בכיסאו, שר ומחא כפיים, תקפה הנאשמת את המתלונן, שלא כדין, בכך שבשתי הזדמנויות בעטה בגופו מספר פעמים, בשלוש הזדמנויות היכתה אותו בזרועו, צבטה אותו בזרוע ואף היכתה אותו במכת אגרוף בזרועו וכן סטרה בפניו. במעשיה המתוארים לעיל, תקפה הנאשמת את המתלונן שלא כדין. בתאריך 15/2/24 הורשעה הנאשמת על פי הודאתה בעבירה המיוחסת לה בכתב האישום ובאת כוחה בקשה לדחות את ישיבת הטיעונים לעונש למועד מאוחר יותר וזאת לצורך הפניית עניינה של הנאשמת לשירות הבחן על מנת שיוגש בעניינה תסקיר אשר יבחן במסגרתו את אפשרות ביטול הרשעתה. המאשימה לא התנגדה לדחייה, אולם, ציינה כבר במעמד זה שאין בהמלצת התסקיר כדי להגביל את עמדתה העונשית ובאשר לביטול ההרשעה, הרי שהיא מתנגדת לכך.

תסקיר שירות המבחן:

ביום 12/9/24 התקבל מטעם שירות המבחן תסקיר בעניינה של הנאשמת, אומר כבר עתה כי מדובר בתסקיר מקיף ממצה ומקצועי אשר סוקר בהרחבה את מכלול נתוניה ונסיבותיה של הנאשמת תוך בחינת הערכת סיכון וסיכויי שיקום. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת מגלה הכרה להתנהגותה האלימה והיא בשלה ומוכנה להשתלב בהליך טיפולי, ובהתאם לכך הומלץ להעמידה בצו מבחן למשך 12 חודשים שיש בו, להערכת שירות המבחן, גורם מכון ומציב גבול ברור לנאשמת. בנוסף, לצד צו המבחן, הומלץ להטיל על הנאשמת צו של"צ בהיקף של 200 שעות שיהיה בו כדי לסייע ולחדד עבודה את הגבולות בין מותר לאסור, וזאת לצד הטלת מאסר על תנאי, כענישה הצופה פני עתיד. באשר לבקשת ב"כ הנאשמת בדבר בחינת ביטול ההרשעה, שירות המבחן ציין כי הנאשמת לא הציגה בפניו נימוקים קונקרטיים כלשהם מהן ניתן ללמוד כי הותרת ההרשעה על כנה תהווה פגיעה בנאשמת ועל כן ולאור אופי העבירה בה הורשעה הנאשמת, בהליך זה, לא המליץ שירות המבחן על ביטול ההרשעה.

טיעוני הצדדים לעונש:

ביום 16/9/24 נשמעו בפני טיעוני הצדדים לעניין העונש. לשלב הבאת הראיות לעונש התייצבו באולם בית המשפט אביו ואחותו של המתלונן, (נפגע העבירה). אביו הדגיש במסגרת דבריו את הפגיעה במתלונן את העובדה כי מדובר במתלונן שסובל מנכות בשיעור של 180%, אינו מסוגל לומר מה כואב לו ומתי כואב לו, והמשפחה התוודעה לאירוע רק לאחר שהוצג בפניה סרטון שתיעד את ההסעה והאירוע.

האחות אף היא הדגישה את הפגיעה במתלונן, ציינה כי המשפחה בשל האירוע איבדה את האמון במערכת ומהססת להוציאו למגורים חוץ ביתיים. האחות ציינה כי היא ובני משפחה מודעים לכך שהנאשמת לקחה אחריות על מעשיה, אולם, לצד זאת היה לה חשוב להגיע ולומר את דבריה, כדי שלא יפגעו בעתיד חסרי ישע נוספים.

המאשימה הדגישה במסגרת טיעוניה את נסיבות העבירה בה הורשעה הנאשמת, לדבריה, מדובר באירוע שאינו מהווה אירוע יחיד וחד פעמי, אלא אירוע נמשך במהלכו חזרה הנאשמת שוב ושוב עת תקפה את המתלונן, (המאשימה לא ייחסה לנאשמת ריבוי עבירות).

המאשימה הדגישה את הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשה הנאשמת, וביקשה להחמיר בענישה שתוטל עליה שכן בעבירות מסוג זה מקבל האינטרס הציבורי משנה תוקף, שמבטא את ההגנה על שלומם וביטחונם של מי שאינו יכול לומר את דברו ולעמוד מול נאשמים כגון הנאשמת בפניו.

ב"כ המאשימה הפנתה לתסקיר ולהמלצותיו העונשיות, ובאשר לטענת השיהוי בהגשת כתב האישום ציינה כי השיהוי לכשעצמו אינו מצדיק סטייה ממתחם ענישה.

המאשימה בקשה לקבוע כי ביחס לעבירה בה הורשעה הנאשמת, מתחם העונש ההולם הוא מאסר שבין 6-12 חודשים כאשר ברף התחתון ניתן לרצות את עונש המאסר בעבודות שירות.

המאשימה עתרה נוכח מכלול הנסיבות בהן הודאתה של הנאשמת ולקחת אחריות מצידה להטלת ענישה ברף התחתון של המתחם הנ"ל, תוך דחיית המלצת שירות המבחן.

ב"כ הנאשמת, הדגישה במסגרת טיעוניה את העובדה כי הנאשמת עצמה מוכרת כמתמודדת נפש, אשר בחרה להודות בהזדמנות הראשונה במיוחס לה בכתב האישום, לקחה אחריות באופן מלא על מעשיה, חסכה זמן שיפוטי יקר וכן את זמנם של העדים.

לטעמה, הודאתה של הנאשמת ולקחת אחריות מצידה, נעשו מרצונה החופשי והטוב ומשקפים את החרטה הכנה. עוד נטען כי הנאשמת כבר אינה עובדת בעבודת ליווי ההסעות, היא אינה באה במגע עם אוכלוסייה מוחלשת, ולאחר קורות האירוע עברה לעבוד במחסן - בעבודה שבמהותה המגע עם האנשים הוא מינימלי ביותר.

ב"כ הנאשמת ביקשה לקבוע מתחם ענישה שנע ממאסר על תנאי ועד למאסר למשך מספר חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות.

מאחר ובעניינה של הנאשמת הוגש תסקיר הממליץ על הטלת ענישה שיקומית וטיפולית ביקשה ב"כ הנאשמת לאמץ את המלצות שירות המבחן, ולהטיל על הנאשמת ענישה צופה פני עתיד, צו מבחן, וצו של"צ.

הנאשמת ביקשה אף היא לומר את דבריה וציינה כדלהלן: "לקחתי אחריות ואני ממש מצטערת שזה קרה, זה יושב לי ממש על הלב והמצפון ובאמת אני מתנצלת כי לא התכוונתי שזה יקרה, אני עבדתי שנים בהסעות ובחיים לא קרה לי מקרה כזה. אני מודעת להמלצת שירות המבחן ואני מסכימה לה".

דיון והכרעה:

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשיקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40'א' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו40ה' לחוק.

אין צורך להכביר מילים אודות חומרת העבירה בה הורשעה הנאשמת בהליך זה שלפני והעובדה כי מדובר בעבירה של תקיפת סתם - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין לא בהכרח מלמדת על חומרת המעשה וודאי שאין בייחוס עבירה זו לנאשמת כדי לקבוע כי נסיבות המעשה הן נסיבות קלות ערך או עניין של מה בכך.

דווקא במקרה זה, יש לקחת בחשבון את העובדה שהנאשמת מתוקף תפקידה כמלווה בהסעה הייתה אחראית על שלומם ובטחונם של המתלונן, שהינו בעל מוגבלות שכלית והתפתחותית, כך שברור שנדרשת ממנה חובת השגחה, התנהגות, זהירות ואחריות מוגברת ביותר.

כעולה מעובדות כתב האישום הנאשמת תקפה את המתלונן שלא כדין בכך שבשתי הזדמנויות בעטה בגופו מספר פעמים, בשלוש הזדמנויות הכתה אותו בזרועו צבטה אותו בזרוע ואף הכתה אותו במכת אגרוף בזרועו, וכן סטרה בפניו (כעולה מהאמור בסעיף 4 לעובדות כתב האישום).

ברור לכל כי לא מדובר בעניין ובמעשה של מה בכך וודאי לא בזוטי דברים, ויש להתייחס לאירוע זה על פי נסיבותיו וודאי לאור זהות המתלונן, כאירוע חמור ביותר.

תיקון 113 לחוק העונשין אשר עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי, העניק מעמד בכורה לעקרון ההלימה, לשיקולי הגמול וההרתעה וזאת לצד יתר השיקולים שמתייחסים לנסיבות ביצוע העבירה, ומנגד מחויב בית המשפט לתת את הדעת ולא להתעלם מהנסיבות שאינן כרוכות בביצוע העבירה, תוך עריכת איזון מתאים בין מתחם העונש ההולם לבין העונש המתאים שיוטל ומיקום הנאשמת במתחם הנ"ל.

אכן אין חולק כי המעשה של הנאשמת הוא מעשה מכוער וראוי היה שהייתה מגיבה אחרת כלפי המתלונן. אולם, במקביל יש לקחת בחשבון את העובדה שהנאשמת ביצעה את העבירה כפי שיוחסה לה בכתב האישום ובה כאמור הורשעה ללא תכנון מוקדם ותוצאות האירוע לצד כיעורו, הן תוצאות שממוקמות במדרג הנמוך של עבירות האלימות, כך גם העובדה שהנאשמת הבינה את חומרת מעשיה, הודתה, לקחה אחריות מלאה והביעה צער וחרטה כנים.

מתחם העונש ההולם למעשה העבירה בה הורשעה הנאשמת נלמד מהפרמטרים הקבועים בתיקון 113 לחוק העונשין, ומדיניות הענישה הנהוגה שונה מזו אליה עתרה המאשימה ולעניין זה אפנה לפסיקה הבאה:

א. ת"פ 16850-02-22 מדינת ישראל נ' נ. שאדי טרביה ואח' (מחוזי חיפה), במסגרת הליך זה הועמדו לדין 5 נאשמים שעבדו במעון בו מתגוררים מטופלים בעלי צרכים מיוחדים. בית המשפט הטיל על הנאשם 2 עונש מאסר מותנה של 4 חודשים, ללא פיצוי כספי וקבע כי מתחם העונש ההולם לעבירה בה הורשע נאשם זה נע בין מאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל, שיכול וירוצו גם בעבודות שירות. במקרה זה הורשע הנאשם 2 במסגרת כתב אישום מתוקן ב- 3 אירועי תקיפה כלפי החוסה והתיק נוהל במלואו.

באותו מקרה ביחס לנאשם 3 הטיל בית המשפט עונש מאסר של 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות וזאת לאחר שנאשם זה הורשע על פי הודאתו בריבוי עבירות תקיפת סתם לפי סעיף 379 לחוק העונשין ויתר דיוק ב- 7 עבירות כלפי 7 חוסים שונים כאשר שניים מהם קטינים.

ברור כי מקרה זה חמור בהרבה על נסיבותיו השונות מהמקרה שבפני, מקרה בו הורשעה הנאשמת בעבירה אחת בלבד של תקיפת סתם על פי הנסיבות המפורטות בכתב האישום.

ב. ת"פ 19060-05-20 מדינת ישראל נ' עיסא עיסא, במקרה זה הורשע הנאשם על פי הודאתו בעבירה של תקיפת סתם - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, כאשר על פי עובדות כתב האישום תקף הנאשם את המתלונן, בעת ששימש כמטפל במחלקה הפסיכיאטרית בבית החולים הפסיכיאטרי בירושלים, והמתלונן היה באותה העת מטופל במחלקה זו. הנאשם אשר הורשע על פי הודאתו, תפס את המטופל בחוזקה במעילו בעת שהמטופל היה ישוב בכיסאו לאחר מכן ניגש למטופל משך באוזנו ובהמשך בעט ברגלו. בית משפט השלום בירושלים, כב' השופט דוד שאול גבאי רכטר, קבע כי בנסיבות אלה מתחם העונש ההולם ביחס לעבירה בה הורשע הנאשם נע בין מספר ימי מאסר בודדים, או של"צ ועד 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לצד ענישה נלווית. בית המשפט הטיל על נאשם זה עונש של מאסר על תנאי, צו של"צ בהיקף של 100 שעות ופיצוי בסך של ₪ 2,000 למתלונן, קנס והתחייבות כספית, (על גזר דין זה לא הוגש ערעור ע"י המאשימה).

ג. ת"פ 37677-09-13 מדינת ישראל נ' אנאבל נוקי, הנאשמת בהליך זה הורשעה בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 380 לחוק העונשין, וזאת בהיותה המטפלת של המתלוננת שהינה אישה קשישה אשר חולה במחלת אלצהיימר. שם דובר על מתלוננת חסרת ישע, אשר זקוקה לעזרה ולפעולות יום יומיות ולליווי צמוד, בנסיבות אלה הנאשמת שהייתה המטפלת של המתלוננת התגוררה יחד עמה בביתה. במקרה זה קבע בית משפט השלום בפתח תקווה (כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן הנשיאה) כי מתחם העונש ההולם ביחס לעבירה בה הורשעה הנאשמת נע ממאסר על תנאי ועד 12 חודשי מאסר בפועל, ובספו של דבר בית המשפט הטיל על הנאשמת ענישה צופה פני עתיד בלבד, דהיינו, מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננת, קנס, והתחייבות כספית, (על גזר דין זה לא הוגש ערעור ע"י המאשימה).

בעניינינו, הנאשמת הורשעה בעבירה אחת בלבד של תקיפת סתם ובהתאם למדיניות הענישה הנוהגת אני מוצא לנכון לקבוע כי מתחם העונש ההולם למעשה עבירה זו נע בין מאסר על תנאי ועד 8 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות במקרה המתאים לצד ענישה נלווית.

באשר לנסיבות שאינן כרוכות בביצוע העבירה, לקחתי בחשבון את העובדה כי עסקינן בנאשמת נטולת הרשעות קודמות, מצבה האישי והרפואי (בתחום בריאות הנפש) פורטו בהרחבה בתסקיר שהוגש בעניינה מטעם שירות המבחן, כך גם לקחתי בחשבון את העובדה שכיום וליתר דיוק למעלה משנתיים עובדת הנאשמת במקום עבודה אחר, בתפקיד של סדרנית, ואינה באה במגע עם קהל. בנוסף, ראיתי לנכון לזקוף לזכותה של הנאשמת את השינוי החיובי שעברה לרבות חידוש הקשר עם בנה, את מאמציה לקיים אורח חיים תקין ונורמטיבי וכן לדאוג לכלכלת ופרנסת התא המשפחתי המצומצם שלה וזאת לצד החרטה הכנה שהביעה בפני בדבריה לעונש.

שירות המבחן התרשם כי מדובר בנאשמת נעדרת קווים אלימים באישיותה והתנהלותה בעבירה מושא הליך זה משקפת את קשייה לשאת מצבים של דחק וחוויות טעונות רגשית. שירות המבחן התרשם כי הנאשמת יכולה להירתם מהמשך שילובה בתוכנית מתאימה בפיקוח שירות המבחן, אשר יסייע לה בקבלת כלים להתמודדות אדפטיבית במצבי דחק רגשי ותעניק לה כלים להתמודדות מותאמת ולא אלימה. במקביל, תוכל הנאשמת להמשיך ולקבל טיפול במרפאה לבריאות הנפש בה היא מטופלת ובכך למעשה יופחת על פי הערכת שירות המבחן, הסיכון להישנות עבירות בעתיד מצידה.

עם זאת, חשוב לציין ולהבהיר כי ליבי עם המתלונן, ובני משפחתו אשר וודאי חוו משבר אמון קשה, פגיעה קשה וכואבת בהיבט הרגשי בהיבט הפיזי התרשמתי כי המתלונן זכה במשפחה חמה ותומכת שמסייעת לו, מטפלת בו ועוטפת אותו בחום ואהבה ודואגת לכל מחסורו ואין לי אלא להביע את צערי על האירוע אליו נקלע המתלונן ללא כל עוול מצדו.

כידוע, מלאכת גזירת הדין אינה מלאכה קלה ופשוטה, יש לשקול את כל הנסיבות, הנימוקים, והאינטרסים המתנגשים כך שהענישה תגשים את תכליתה ותשקף את המעשה, נסיבותיו, את עושה המעשה, את הקורבן, ויהיה בה כדי להלום את מכלול האירוע ומתן מענה הולם ומתאים למעורבים בו.

בעניינינו, לאור כל האמור לעיל באתי לכלל מסקנה כי עונש של מאסר ולו כזה שירוצה בעבודות שירות לא יהיה בו כדי להועיל למי מהצדדים. אני סבור כפי שאף המליץ זאת שירות המבחן שיש להמשיך ולפקח על הנאשמת ולאפשר לה להשתלב בהליך מתאים בחסות שירות המבחן וזאת על מנת שתוכל לקבל את הכלים המתאימים לתפקוד נכון ומותאם.

משכך אני מוצא לנכון למקם את עונשה של הנאשמת ברף התחתון של המתחם לנקוט בפן שיקומי ולהטיל על הנאשמת את העונשים הבאים:

1. מאסר על תנאי של 4 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור בפרק זמן זה על עבירה בה הורשעה בהליך זה שבפני או על כל עבירת אלימות שעונשה שנתיים מאסר ומעלה ותורשע בה על פי חוק העונשין.
2. מוטל בזאת על הנאשמת צו מבחן למשך 12 חודשים אשר במהלכו תשולב הנאשמת בהליך בפיקוח שירות המבחן או במסגרת הליך טיפולי מתאים כפי שייקבע לגביה ע"י שירות המבחן.

3. צו של"צ בהיקף של 200 שעות אשר יבוצע בהתאם לתוכנית של"צ שתגובש עבורה ע"י שירות המבחן. שירות המבחן מתבקש לגבש עבור הנאשמת תוכנית של"צ ולהגישה לבית המשפט כאשר מועד תחילת צו השל"צ יהיה לאחר תקופת הערעור.

בית המשפט מסביר לנאשמת כי במידה ולא תקיים את צו המבחן או צו השל"צ כנדרש יכול ותוגש בקשה לביטול, ובמקרה שכזה תהיה אפשרות ממשית לביטול הצווים ולמתן גזר דין מחדש לרבות שקילת הטלת עונש מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות לתקופה שתיקבע ע"י בית המשפט.

4. הנאשמת תישא בפיצוי המתלונן בסך של ₪ 1,000 סכום זה יופקד במזכירות בית המשפט עד ולא יאוחר מיום 10/2/25, באמצעות מרכז גביית קנסות ויועבר לרשות המתלונן באמצעות הוריו שמוגדרים כאפוטרופוסים על גופו ורכושו לחשבון בנק שפרטיו ימסרו למזכירות בית המשפט ע"י המאשימה.

5. הנאשמת תחתום על התחייבות כספית על סך של ₪ 3,000 לפיה תתחייב להימנע מלעבור במשך 3 שנים מהיום על עבירה בה הורשעה בהליך זה שבפני או על כל עבירת אלימות שעונשה שנתיים מאסר ומעלה ותורשע בה על פי חוק העונשין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, י"ז חשוון תשפ"ה, 18 נובמבר 2024, בהעדר הצדדים.